TÜRKİYE BİRLEŞİK KOMÜNİST PARTİSİ

TBKP Haber Bülteni

YIL:1 SAYI:32 9 OCAK 1990

PARTİMİZ GENEL YÖNETİM KURULU BÜYÜK KONGRE HAZIRLIKLARINI TAMAMLADI

Partimiz Genel Yönetim Kurulu 5-6 Ocak 1991 tarihinde toplanarak Büyük Kongre hazırlıklarını tamamladı.

Toplantıda Çalışma Raporu tartışılarak sonuçlandırıldı. Rapor partimizin yasallaşma eylemiyle neleri başardığını tartışarak başlıyor. Partimizin birlik ve yasallaşma çalışmaları yenilenme bakış açısıyla değerlendirilmeye çalışılıyor. Daha sonra TKP ve TİP'in örgütsel sorunlarına genel bir yaklaşımda bulunan rapor, dünya ve Türkiye'nin değerlendirmesine geçiyor. Rapor "*yeninin önünü açmak*" için önümüzdeki örgütsel ve teorik sorunlara nasıl yaklaşılması gerektiğini tartışan bölümle sona eriyor.

GYK, kongreye "*TBKP'nin Geleceği Üzerine*" ve "*TBKP ve Yenilenme*" başlıklı iki karar tasarısını sunma kararını aldı. Partimizin geleceği tasarısında, Sosyalist Birlik Partisi ile ilişkiler ele alınarak, partimizin komünizmin özgürleşmesi gerçekleşene kadar tüzel kişiliğini korumasını öneriliyor. Bunun merkez organlarının korunarak başarılabileceği belirtilerek partimiz üyelerine Birlik Partisi'ne katılma ve onu güçlendirme çağrısında bulunuyor. Tasarı ayrıca marksist hareketin belgelerinin toparlanarak kullanıma açılması konusunda girişimlerin başlatılması ve partililerin bu yöndeki girişimlerinin desteklenmesi önerisini kongreye getiriyor.

TBKP ve yenilenme karar tasarısı, partinin yenilenme sürecinin hangi gerekliliklerin sonucunda başladığını özetleyerek, bu sürecin temel özelliklerini ve günümüzdeki önemli sorunları saptamaya çalışıyor.

GYK, Büyük Kongre'nin teknik hazırlıklarını da ele aldı. Kongre öncesi yapılması gereken işler, konukların ve delegelerin Ankara'da kongre süresince ağırlanmaları ve gelecek yabancı konukların çağrılması ve katılımları vb. gibi konulardaki hazırlıkları gözden geçirerek son görevlendirmeleri yaptı.

İŞÇİLER VE SENDİKALAR, ANCAK DEMOKRASİ İÇİN MÜCADELEYE AKTİF KATILARAK TALEPLERİNİ GERÇEKLEŞTİRME OLANAĞINA KAVUŞABİLECEKLERDİR...

Zonguldak maden işçilerinin büyük direnişi ülke çapında milyonlarca emekçinin ve demokratik kamuoyunun desteğini kazandı. Politik gelişmenin tıkandığı, siyasi bir krizin oluşmaya başladığı koşullarda, 100 bin işçinin gösterdiği kararlılık bütün demokrasi güçleri için yeni bir örnek oluşturdu. Demokratikleşmenin önünü tıkayan ANAP iktidarı, yüzbinlerin haklı taleplerinin karşısına çıkarak daha da yalıtlandı. Değişim odakları daha da arttı.

İşçiler ve sendikalar, ancak demokrasi için mücadeleye daha aktif katılarak taleplerini gerçekleştirme olanağına kavuşabileceklerini şimdi daha iyi görüyor. Yeni, demokratik bir Anayasa için geniş bir mutabakat arayan sivil politik güçler, bu mutabakatın sendikal özgürlükleri, işçinin söz ve katılım hakkını içermediğinde işlevli olamayacağını şimdi daha somut görebilirler.

Hükümet, özellikle Cumhurbaşkanı Özal'ın baskısıyla, sorumluluklarından kaçmaya, Zonguldak sorunundan polisin ve anti-demokratik yasaların arkasına saklanarak kurtulmaya çalışıyor.

Zonguldak kömür madenlerinin ekonomik açıdan verimliliğini yitirdiği, kentin bu nedenle bir sönümlenme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu uzunca bir süredir kimse için sır değildir. Hükümet bu soruna yıllarca yapıcı, çağdaş bir çözüm bulmak yerine, kılını kıpırdatmamış, şimdi ise sözde ekonominin gerekleri adına; yüzbinlerce insanın geleceğini feda etmektedir.

Oysa; işçilerin, sendikaların, bilim adamlarının, Zonguldak'taki bütün partilerin katılımıyla; hem çağdaş ekonominin ihtiyaçlarına, hem de işçilerin çıkarlarına uygun düşecek çözümler bulmak olanaklıdır ve tek çıkış yolu; böylesi bir mutabakatın koşullarını yaratmaktadır. Ama bunun için herşeyden önce Toplu Sözleşme'nin işçilerin içine sindirebileceği bir şekilde sonuçlanması gerekiyor. Hükümet bunu sağlamadığı sürece sorumluluktan kurtulamayacaktır. Birkaç ay içinde Körfez Krizi nedeniyle savunma bütçesine trilyonları aktarabilenlerin, işadamlarına her türlü teşviği sağlayanların Zonguldak'ın kurtulması için fon bulamamaları hiç inandırıcı değildir.

GENEL BAŞKANIMIZ NİHAT SARGIN VATANDAŞLARIN YENİ YILINI KUTLADI

1991'e, birbirine eklenen ve sırada bekleyen grevlerle birlikte ülkemizin Güneydoğu sınırında tutuştu tutuşacak bir savaş alevinin kızgın soluğunu canevimizde hissederek giriyoruz. Diğer yandan, aynı bölgede adı konmamış bir savaş nicedir sürüyor; baskı ve zulmü ile, işkence ve sürgünü ile. 12 Eylül yasaları hala tümüyle yürürlükte. 141, 142'den hükümlü olarak hala insanlarımız hapiste. 12 Eylül'ün davaları, tutuklu ve hükümlüleri ile hala sürgit devam ediyor. Ve de, en kötü, en adaletsiz bir vergi olarak da tanımlanabilen enflasyon hala % 50'lerde dar gelirli yoksulları, emekçileri kasıp kavurmakta.

Yukarıdaki tabloyu daha geliştirebiliriz. Ancak 1990, bütün bu iç karartıcı öğeleriyle birlikte yeni yıl ve yıllar için önemli ümit ışığı görüntüleri de sergiledi. Bunların başında kuşkusuz, halkımızın haklarına artık doğrudan sahip çıkarak onları bizzat kullanması ve 12 Eylül yasalarını fiilen kadük hale getirmesi gelmektedir. Partimiz, Türkiye Birleşik Komünist Partisi 4 Haziran 1990'da yasallığını bu yöntemle kazandı. 12 Ocak'ta büyük kongresini yapmaya hazırlanıyor. Partimizi, öğretmen memur sendikalaşmaları izledi. Grevci işçi kardeşlerimiz bir aydır ısrarla sürdürdükleri yürüyüşlerle toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasının engelleyici maddelerini Zonguldak'ta fiilen işlemez kıldılar. Kürtçe yasağı böyle delindi, 3 Ocak'ta toplu işe gitmeme eylemiyle bir başka 12 Eylül yasası böyle delinmiş olacak.

Diğer bir ümit ışığı, barış için gösterilen büyük duyarlılıktır. Rahatlıkla denebilir ki, toplumumuz hemen bütün kesimleriyle bu konuda birliktir, taraftır, barışın tarafındadır. Bu, liseli çocuklarımızdan büyük yankı uyandıran istifalara kadar her kademe ve kesimde yansımasını bulmaktadır. Erken seçim konusu ile birlikte, yalnızca bu istekle sınırlı kalmayacak bir birlikteliğin ilk adımını atmış görünen SHP ve DYP liderlerinin görüşme sonuçları da, gerçekte muhalefet veya iktidarda olsun, hiçbir partinin tek başına üstesinden gelemeyeceği sorunların, birlikte çözümüne doğru bir işaret olarak değerlendirilebilir. Bu da 1990'ın son günlerinin olumluluklarıarasındadır.

1990'da bütün ağırlığı ile ortaya çıkıp noktalandığı üzere Doğu Avrupa büyük bir altüst oluş yaşadı. Sosyalist iktidarlar yerlerine yenilerini bıraktı. İki Almanya birleşti. Yıllardır tek başınalığını sürdüren Arnavutluk dahi bundan nasibini aldı. Bu gelişmelerden yola çıkarak çabuk genellemelerle sosyalizm idealinin yok olup gittiği bile söylendi. Oysa, yüzeydeki bütün bu altüst oluşların ve bunların yarattığı karamsarlığın ötesinde olaylara biraz daha derinden bakıldığında görülen, bu altüst oluşların gerisindeki temel motifin insanlığın ortak özlemi, "özgürleşme" olduğudur. Herkesin üzerinde birleştiği üzere giderek küçülen dünyamızda, bilimsel teknolojik devrimin yarattığı üstün olanaklarla insanın potansiyellerini rahatlıkla seferber edebileceği özgür, sömürüsüz, barış ve doğal çevresiyle denge ve uyum içinde bir insanlık ideali bugün her zamankinden daha fazla gerçekleşme şansına sahiptir. Ve onu daha da yakın kılmak bizlerin, insanlığın elindedir.

Bu duygularla bütün vatandaşların yeni yılını kutlar, saygılar sunarım.

HALKIMIZ SAVAŞ DEĞİL, DEMOKRASİ, EŞİTLİK VE ADALET İSTİYOR

90'lı yıllar dünyada özgürleşme hareketlerinin yükseldiği, eşitlik, adalet ve insancıl değerlerin öne çıktığı yeni bir dönemin başlangıcı oldu. Yaklaşan her yeni yıl, yeni bir umut demek. İnsan daha iyi yaşamanın umudunu arar yeni bir yılda. Yaşanası, savaşsız, sömürüsüz, mavi ve yeşil renklerin egemen olduğu bir dünya.

Ancak körfez bölgesinde yaşanan kriz, her an çıkması beklenen savaş, 1990 yılında özgürlük ve barış umutlarımıza gölge düşürebilir. Şimdi olası bir savaş durumunda ülkemizi maceraya sürüklemek isteyen Cumhurbaşkanı Özal ve hükümet Türkiye halklarının "savaş istemiyoruz" sesine kulak vermek zorundadır. Halkımız savaş değil, demokrasi, eşitlik, adalet istiyor.

Toplumsal yaşamdaki tıkanıklık çalışma yaşamını da etkilemekte işçiler ve tüm çalışanlar yaşanan tıkanıklığın aşılmasının baskı ve zorla değil; Anayasa ve yasalardaki antidemokratik maddelerin kaldırılması ile mümkün olacağını belirtmektedirler. 1990 yılında greve çıkan işçi sayısı 200.000'ne ulaşmıştır. Yeni yılla birlikte işçiler hoşnutsuzluklarını grevler ve genel eylem biçimleri ile dile getirmek istemektedirler. Yalnızca ücret artışı değil sendikaların istemleri. Sosyal adalet, tüm çalışanlara sendikalaşma hakkı, grev yasaklarının kaldırılması, vergi adaletinin sağlanması, savaşa karşı durulması, düşünce özgürlüğü önündeki, engellerin kaldırılması, demokratik bir erken seçim yapılması.

Türk-İş ve diğer sendikaların istemleri doğrultusunda verdikleri mücadeleyi destekliyoruz.

Hükümeti ve işverenleri grevcilerin uyarılarına kulak vermeye Türk-İş'in sesini dinlemeye çağırıyoruz.

Hükümeti demokratik bir eylemi yasadışı ilan etme gibi çağdaş olmayan bir tutumdan vazgeçirmeye ve sağduyulu olmaya çağırıyoruz.

İşçi eylemlerine karşı olağanüstü hal tehdidi kullanmak çıkmaz yoldur.

İşçi eylemleri İstanbul halkını yakından ilgilendirmektedir işçilerin yoğun olduğu kentimizde nüfusun yarısı grevlerle doğrudan ilişkili olacaktır. İşçilerin haklı istemleri ile dayanışma göstermek yaşanası bir İstanbul için başlangıç olacaktır.

1991 yılına girerken tüm İstanbul'luların yeni yılını kutluyor, başarı, mutluluk ve neşe dolu günler diliyoruz.

TBKP İSTANBUL İL YÖNETİMİ
Melek Nurlu

BODRUM'DAKİ 5 SİYASİ PARTİNİN İLÇE ÖRGÜTLERİ ZONGULDAK'DAKİ MADEN İŞÇİLERİNİN GREVLERİYLE İLGİLİ ORTAK BİR BASIN AÇIKLAMASI YAPTI

Bodrum'dailçe örgütleri bulunan TBKP, SHP, RP, Yeşiller Partisi ve ayrıca SBP Bodrum İlçe Girişimi ortak olarak yaptıkları basın toplantısında Zonguldak maden işçileriyle dayanışmalarını dile getirerek, bu amaçla topladıkları 1.900.000.-TL'yı dayanışmalarının bir ifadesi olarak grevci işçilere ileteceklerini açıkladılar.

Ortak açıklama şu şekildeydi:

"Bir ayı aşkın bir zamandan beri devam eden Zonguldak maden işçilerinin demokrasi ve ekmek mücadelesini destekliyoruz.

Bu amaçla partilerin topladıkları 1.900.000.-TL'yı işçilerimize gönderiyor, yeni yılda haklı eylemlerinin başarı ve mutluluklar getirmesini diliyoruz."

TBKP BODRUM İLÇE ÖRGÜTÜ
Hasan Uysal
SHP BODRUM İLÇE ÖRGÜTÜ
Hüseyin Anıl
RP BODRUM İLÇE ÖRGÜTÜ.. .
Şükrü Özcan
YEŞİLLER PARTİSİ BODRUM İLÇE ÖRGÜTÜ
Bilge Cantepe
SBP BODRUM İLÇE GİRİŞİMİ
Şahin Şahvelioğlu

TBKP, HEP VE SHP'NİN EMİNÖNÜ İLÇE ÖRGÜTLERİ İLE İŞPOR-DER ORTAK BİR BİLDİRİ YAYINLADILAR

Bildiride; mevcut iktidara, baskılara, işkencelere, idamlara, savaşa, hayat pahalılığına, gerici-şöven eğitime, Demokratik Kitle Örgütleri üzerindeki keyfi baskı ve kapatmalara son verilmesi gerektiği belirtilerek, şöyle deniliyor:

"On yıldır uygulanan baskı ve işkencelerin yanı sıra, gaspedilen hakların kitleler üzerinde yarattığı tahribatın atılıp, halk muhalefetinin yeniden yükselmesiyle 12 Eylül'ün ilk günlerindeki özledikleri günleri arayanlar, bunu bulamayınca hırçınlıkları daha da artıyor. İktidar krizine çözüm bulamıyor. Körfez kriziyle ülkeyi savaş koşullarına hazırlıyor.

KHK'lerle tüm ülkede sıkıyönetim, Doğu'da Olağanüstü Hal Yasası ile Kürt halkı üzerinde ulusal baskı uyguluyor. Koruculuk Yasası ile Kürt halkını birbirine kırdırıyor. Köyler boşaltılıp, insanlar yerlerinden, yurtlarından ediliyor.

Buna karşılık bugün işçiler, köylüler, esnaflar, memurlar, kısacası ezilen tüm halkımız fabrikalarda, okullarda, meydanlarda her geçen gün sesini yükselterek bu duruma "SON" diyor. Dün savaşa hayır diyenler, bugün zamlara, hayat pahallılığına, her türlü anti-demokratik uygulamalara "HAYIR" diyor. İşçiler üretimden gelen gücünü kullanarak işe gitmiyor. Esnaf kepengini kapatıyor, memurlar işbaşı yapmıyor, kadınlar boş fileleriyle iktidarı protesto ediyor.

Bugün ezilen Türkiye halklarının işçisi, memuru, esnafı, öğrencisi, köylüsü ile tek bir yumruk olduğu gündür. Bu nedenle bizler Eminönü'nde bulunan Devrimciler, Demokratlar, Yurtseverler, Demokratik Kitle Örgütleri ve Siyasi Muhalefet Parti üyeleri olarak, bugün 3 Ocak İşçi Genel Grevi'ni destekliyor ve katılıyoruz."

CEZAEVİ KOMİSYONUMUZ YENİ YILDA CEZAEVLERİNİ ZİYARET ETTİ

Cezaevi Komisyonumuzun yeni yıl ziyaretlerine gittiği cezaevleri Nazilli, Burdur ve İskenderun Cezaevleri oldu. Buralardaki arkadaşlarımızla görüşen Komisyon üyelerimiz; Bursa, Adana ve Ceyhan Cezaevlerindeki görüş yasağı nedeniyle bu cezaevlerinde görüşme yapamadılar.

İSTANBUL İL ÖRGÜTÜ TEZ TARTIŞMALARI YAPILDI

İstanbul Parti Örgütü Büyük Kongremiz öncesinde bütün İlçeleri kapsayan Tez tartışmaları düzenledi.

Tartışmalara Tezler Komisyonu üyelerinden kongreye hazırlık çalışmaları ile görevli olmayanların tümü katıldı.

Toplantılar şu tarihlerde yapıldı:

7 Ocak 1991 Bakırköy İlçe Örgütü (Küçükçekmece, Zeytinburnu, Gaziosmanpaşa, Bayrampaşa, Çatalca)

8 Ocak 1991 Kadıköy İlçe Örgütü (Kartal, Beykoz, Üsküdar, Ümraniye)

9 Ocak 1991 Eminönü İlçe Örgütü (Beyoğlu, Beşiktaş, Kağıthane)(bugün yapılacak)

SÖKE'DE BEŞ SİYASİ PARTİNİN KATILIMIYLA GERÇEKLEŞTİRİLEN TOPLANTI 31 ARALIK 1990'DA DYP'NİN LOKALİNDE YAPILDI

3 Ocak Genel Grev ve hükümetin tutumu...Hükümetin Ortadoğu ve savaş yanlısı politikası...Partilerin ortak politika geliştirme doğrultusundaki önerileri...Gündemini içeren sohbet ve dayanışma toplantısı, sözcülerin yaptıkları konuşmalarla 16.00'ya kadar sürdü.

Toplantıya; partimizden, Söke İlçe Başkanı'mız Kerim Coşkun, Yönetim Kurulu Üyeleri'mizden Recep Örs, Ömer Özkan, Mustafa Candan ve Kurucu Üyemiz Mümin Gün; DYP'den birçok üyenin yanısıra DYP Söke İlçe Başkanı Çağlar Çelikez, İlçe Sekreteri Halit Erdin, Belediye Meclis Üyesi Recep Maltepe, Yönetim Kurulu Üyesi Refik Mercan; SHP Söke İlçe Örgütü'nden İlçe Sekreteri Murat Alagöz; Refah Partisi'nden Söke İlçe Başkanı Mustafa Hüdaverdi Uğur; DSP'den Söke İlçe Başkanı Erkan Aslanoğlu, İlçe Başkan Yardımcısı Avukat Şükrü Döşkaya ve İlçe Yönetim Kurulu Üyesi Aziz Temel katıldılar.

Gündemin ilk maddesi olan *"3 Ocak Genel Grev ve Hükümetin Tutumunun Değerlendirilmesi"* konusunda söz alan DSP İlçe Başkanı Erkan Aslanoğlu; DSP olarak, 3 Ocak'ta yapılması kararlaştırılan Genel Grevi desteklediklerini, Söke'de böyle bir olay gelişirse bu konunun kendilerini aştığını, işçi grevine destek kararının ancak Genel Merkez'e ait olduğunu belirtti ve şunları söyledi: "Ama ben şahsım adına desteklerim. Bunun sevabı da, günahı da benim olur. Sanırım sizler de Genel Merkez'inizden bir emir almadan bu grevi destekleyemezsiniz."

Aynı gündem maddesini değerlendirmek üzere söz alan İlçe Başkanımız Kerim Coşkun, Parti adına konuştuğunu, politikamızın demokrasiye işlerlik kazandırmak olduğunu, ülkede işçi ve ücret sorunları bulunduğunu bildirdi ve şunları söyledi; "Türkiye'de olup bitenlere karşı duyarlı bir kamuoyu var. Bu kamuoyu, hükümetin bu politikasına karşı koyabilecek güçte değil. Onun için biz olaya yerel düzeyde bakıyoruz ve muhalefetin bir panel biçiminde parti düzeyini aşan kitleyi de içine taşıyacak şekilde bir toplantı yapmasını öneriyoruz." şeklinde konuştu. İlçe Başkanımız Coşkun; panel düzeyindeki toplantıların kitleye büyük cesaret vereceğini, iktidarın politikasının bizim için bir engel olmadığını, muhalefetin de kendi arasında tutarlı politikalar üretip iktidar mantığı yaratabileceğini belirtti.

Daha sonra söz alan SHP sözcüsü Murat Alagöz, İlçe Başkanı'mızın "paneller düzenleyelim" önerisini değerlendirirken, "Bizim parti olarak böyle bir yetkimiz yok. Biz Genel Merkez'in talimatına göre hareket ederiz." dedi.

Refah Partisi İlçe Başkanı Mustafa Hüdaverdi Uğur, "Biz herşeyden önce insanı Allah'ın yarattığı Eşref-i mahluk olarak görüyoruz. Şu anda Türkiye'de uygulanan işçi politikası bizim görüşümüze terstir ve Genel Grev'i de parti olarak destekliyoruz. Bu kötü düzen inşallah bizim kuracağımız adil düzenle son bulacaktır. Ancak arkadaşlarımın dediği gibi bizim de üst organlarımız var. Bunlardan emir alarak bir durum değerlendirmesi yaparız şeklinde konuştu.

DYP'nin bu konudaki görüşünü belirten Çağlar Çelikez, kendisinin sendikalı ve Türk-İş'in bir üyesi olduğunu, ANAP iktidarının yanlış politikasının ülkeyi bu duruma getirdiğini, önlenemeyen enflasyon nedeniyle işçinin her yıl biraz daha ezildiğini, Zonguldak'ta meydana gelen olayın bundan ileri geldiğini belirtti.

Bu arada, üyelerimizden Ömer Özkan'ın Söktaş'tan işçi çıkarılması konusundaki sonusunu yanıtlayan Çelikez, işçiler grev kararı aldığı için, işverenin de lokavt kararı alarak 150 işçiyi çıkardığını belirtti.

Toplantı gündeminde yer alan *"Hükümetin Ortadoğu ve savaş yanlısı politikası değerlendirilmesi"* konusunda parti sözcüleri kısaca şunları söylediler:

DSP: Biz parti olarak savaşı benimsemiyoruz... Hükümetin tutumu böyle... Meclis Başkanı Kaya Erdem bile uyardı...

TBKP: Savaş çok acı...NATO bir savunma örgütüdür...Filistin örneği önümüzdeyken gözler neden yalnız Kuveyt'e çevrilmiştir ? Bu konuda Söke'de bir "Barış Mitingi" düzenlenmesini öneriyoruz...

DYP: Savaş Türkiye için yıkım olur...Biz İsrail pozisyonuna düşürülmek isteniyoruz...

Bu arada söz alan üyelerimizden *Mümin Gün* de; "İnsanlar açlık ve savaşa itiliyor...Onun için bu yaptığımız toplantı tabanın sesini duyurmak açısından son derece yararlı...Bundan sonra sık sık biraraya gelmeliyiz...Uzaktan kumandalı olmayalım..." dedib

Ortak politika geliştirme konusunda da görüşlerini belirten parti sözcüleri yine kısaca şunları söylediler:

DYP: Grevi destekliyoruz...Olayı saptırmadan, anarşiye fırsat vermeden, savaşa karşı ortak bir görüş içindeyiz...

RP: Biz kamuoyunun fikrini yansıtamıyoruz...Bu konuda bir imza kampanyası açarak örnek olmalıyız...

SHP: İmza kampanyasının bir yararı olmaz...

DSP: İmza kampanyası denenmeli...

TBKP: İmza kampanyası denenmeli...Verimliliğe dönüştürülerek, panel, imza ve miting şeklinde sesimizi duyurarak ağırlık kazanalım...

Toplantı sonrasında yapılan ortak açıklamada ise bu tür toplantıların sık sık yapılma kararı alındı ve toplantı tarihinin önümüzdeki günlerde açıklanacağı belirtildi.

Büyük Kongre'mize katılmanızdan onur duyacağız

Dr. Nihat Sargın
Türkiye Birleşik Komünist Partisi
Genel Başkanı

Tarih: **12-13-14 Ocak 1991**
Başlama saati: **10.00**
Adres: **Şato Yazar Düğün Salonu**
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 65
Maltepe / ANKARA

TBKP TEZLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ KONULU BİR PANEL YAPILDI

6 Ocak günü İstanbul'da, TBKP Tezleri'nin değerlendirilmesi konulu bir panel düzenlendi. Toplantıda MYK Üyemiz Zülfü Dicleli TBKP Kongre Tezleri'nin genel yaklaşımını panelistlerin dikkatine sundu.

Panelist olarak Prof. Asaf Savaş Akad, Şahin Alpay ve Hüseyin Ergün'ün katıldığı değerlendirme toplantısında ilk konuşmayı Prof. Asaf Savaş Akad yaptı.

Akad konuşmasında, komünist partinin düzenlediği bir toplantıda komünistlere hitaben konuşmanın kendisi için çok sevindirici, mutlu bir olay olduğunu belirterek, Tezler'de ele alınan konuların, özellikle birinci bölümün, kendisinin de uzun yıllardır ilgilendiği konular olduğunu, bu bölümdeki fikirlerle tamamen hemfikir olduğunu söyledi. Akad konuşmasını özetle şöyle sürdürdü:

"Tezlerin yaklaşımı cesurdur. Bu, zorunlu olan epistemolojik kopuşa bir katkıdır. Türkiye'de kendi içinden fikir üretmede, toplumu anlama çabasında bir hareketin başladığının bir işaretidir. Başka işaretler vardır ve komünistler bu yeni arayışlarda yalnız değildir. Türk düşüncesi bir yol ayrımındayken, böyle bir çıkışın KP'den gelmesi çok anlamlıdır.

Şu ilaveleri yapmak istiyorum. Tezler'de öne sürülen görüşler için daha önce 1960'lı yılların o karmaşık koşullarında büyük bir cesaretle Prof. İdris Küçükömer öne atılmıştı. Küçükömer, AÜT'e ilişkin tartışmaları başlatarak şabloncu olmayan bir yaklaşımı ilk kez gündeme getirmişti. Küçükömer de marksistti. O nedenle, O'nun hakkı verilmeli ve AÜT'e ilişkin tezler tekrar canlandırılmalıdır. TBKP bunlara sahip çıkarsa birşey kaybetmez.

Marksist teorinin yetersizliği de daha önce belirtilmişti. Tezler'de bu konudaki eleştirilere katılıyorum. Marks'ın peygamberleştirilmesi, pozitivizmin etkileri, Hegel'ci etkiye vb. dikkat çekilmesi yerindedir.

İnsanın özgür ve eşit olduğu bir toplumun mümkün olduğuna, arzulanır olduğuna inanıyorsak, bunun yolunu akılla, bilimle, sağduyuyla araştırmalıyız. Marks, böyle bir toplumun mümkün ve arzulanır olduğuna inanıyordu. Ama öteki marksistler özellikle üçüncü noktaya, bu yolun akıl ve sağduyuyla bulunması gerektiğine, inanmadılar. Marks'ı peygamberleştirdiler. Oysa, insanlığı özgürleştirme akımı bir insanın adıyla anılamaz. Marks güzel bir insandır. Onu sonsuza kadar yaşatmak anlamsızdır.

Türkiye sosyalist, ütopyasız fakir bir toplum olarak kalır. Sizden şimdi böyle yeni bir ütopya bekliyorum. Tezler beni umutlandırıyor. Sağduyu temelinde özgürlük ve eşitlik için yeni görüşler geliştirildiğinde herkes sosyal demokratlar ve komünistler niçin ayrı diye de soracaktır. O zaman belki yeni bir inanç-proje partisi birlikte ortaya çıkarılabilir.

Ütopyanın kurucu ögesi mutlaka demokratik, sivil toplum olmalıdır. Türkiye'nin buna ihtiyacı büyük. KP'nin serüveni bunun kanıtı. Demokrasi olmadığı için nelere katlandı komünistler. Ama kemalizme gene de karşı çıkmadılar, ama şimdi kemalizme eleştirel yaklaşımla sivil toplum arasındaki bağı ortaya çıkarabildiler. Bu, SHP içindeki anti-kemalist akıma da büyük bir destektir. Görülüyor ki, önümüzdeki dönemde Türkiye'de yalnızca SHP'deki devletçi kanat ile Refah Partisi devletçi olarak kalacak. TBKP yöneticilerinin yeni yaklaşımları, yeni temaları, yeni Türkiye'de yenilik arayan kesimlere büyük güç getirdi. Komünist olup da ortodoksiye sığınma zaten anlaşılır birşey değildir.

Yeni partiye ilişkin tezlerdeki Dicleli'nin özetlediği yaklaşımlara katılıyorum. Çok amaçlı, çok kesime dayanan, çok teorili ve kendi içinde demokratik çoğulcu partide bu aşamada en önemli olan parti içi demokrasidir. Türkiye'de gerçek anlamda parti yoktur, devlet tarafından bunların parti olmaması için her türlü önlem alınmıştır. Sivil toplumu engellemek için gerek 1961, gerekse 1982 Anayasa'ları partileri sınırlayıcı hükümlerle doludur. O nedenle partilerde en ahlaksız şeyler olur. TBKP yapacaksa burada devrim yapabilir. Ülkede olduğu gibi partide de tek dereceli seçimlerin olduğu, üyenin gerçek üye olduğu, kanatları tanıyan, nisbi temsilin geçerli olduğu, tartışma özgürlüğü olan bir parti için hilesiz, ahlaklı bir parti için komünistler çok şey yapabilir ve bu Türkiye'ye büyük katkı olur. Türkiye halkının bugün en büyük arayışı budur. Yeni bir katılım partisidir. Partide ne kadar demokrasi varsa, iktidara geldiğinde kuracağı demokrasi de o kadar olur. Eğer bunu yaparsak, kitleden hiçbir zaman kopmayız."

İkinci olarak söz alan Şahin Alpay, tezler üzerinde konuşmaktan çok mutlu olduğunu belirtti. Kendisi gibi geçmişte marksizmden hayal kırıklığına uğramış ve eleştirici olacağı açık olan birisinin bu toplantıya çağırılmasının, komünistlerin eleştirel olduklarının, samimi olduklarının bir kanıtı olduğunu belirtti. Konuşmasını özetle şöyle sürdürdü:

"Tezler solda özgürlükçü, sivil toplumcu anlayışın yerleşmesi için çok önemlidir. Marksizme onu geçersiz saymayı bile göze alabilecek şekilde eleştirel yaklaşmayı başlattığı için kutluyorum. Şu çok anlamlıdır: Yanlıştı denmiyor, neden yanlış olduğunu araştırmaya çalışıyor. Çünkü Türkiye'de geleneksel tutum şöyledir: Birçok görüş değiştirilir, bunun nedenleri ortaya konmaz, dışardakiler de genellikle bunu döneklik vb. ile damgalarlar. Şimdi ilk kez TBKP tutum değişikliğinin nedenlerini ortaya koyuyor. Bu ahlaklı bir yaklaşım.

Ben teorik konularla ilgili konuşacağım. Şu görüşlere katılıyorum: Ekonomik determinizmin eleştirisi, sosyalizmin bir zorunluluk olmadığının kabulü, marksizmin pozitivist yorumunun reddi (ama ben Marks'ta da pozitivizmin etkisi olduğu görüşündeyim), mutlak gerçeğin olmadığı, bir şablona göre kurulacak mükemmel bir toplumun olmadığı, demokrasi ile sosyalizmin eşdeğer olduğu, herşeyin sınıf çelişkilerine indirgenemeyeceği, geleneksel enternasyonalizmin eleştirilmesi...

Fakat bence eleştiriler yeterli, açık ve tutarlı değildir.

Geçmişte hatalar sırasıyla Mao'da Stalin'de, Lenin'de, Engels'de, genç

Marks'a karşı, yaşlı Marks'da arandı. Oysa bizzat Marks'ın görüşlerinde totaliter yoruma elverişli çok fikir var. Marks'ın eleştirisi ile başlamak en doğrusudur. Bu elbette Stalin'in yanlış yaptıklarının sorumlusunun Marks olduğu anlamına gelmiyor.

Marksizmi yenilemek mi, tüketmek mi? Tezler bu ikisi arasında kesin tercihini yapmıyor. Ben marksizmin yenilenmesinin mümkün olmadığını düşünüyorum. Yenilemek için hangi teoriler geçerlidir, marksizmde hangi teoriler geçersizdir bu ortaya konulabilmelidir.

Tezler emek değer teorisi konusunda bir görüşe sahip değil, tarihsel materyalizme ikircimli yaklaşıyor, diyalektik materyalizm konusunda da bir görüş getirmiyor.

Ayrıca sosyalizm marksizmden ibaret değildir. Marks'tan önce de örneğin ademi merkeziyetçi bir gelenek oluşturan ütopik sosyalistler vardı.

Tezler Lenin konusunda da açık değildir. Örneğin Lenin'in devlet teorisi, devrim teorisi, emperyalizm teorisi irdelenmemektedir, bu konularda bir tutum yoktur.

70 yıllık sosyalizmin hem başarılarından, hem başarısızlıklarından söz ediliyor, ama genel bir yargı yapılmıyor. Bence 70 yıllık uygulama bir fecaattir. Marksist uygulama bence sosyalizme leke sürmüştür, öyle ki bugün sosyalizm amacını ifade etmek için mutlaka önüne demokratik ibaresinin konduğunu görüyoruz.

Bernstein, Kautsky ile Lenin ayrışmasında hangisi haklıydı? Bu konuda bir sonuca varılmadan, sosyal demokratlarla komünistler arasında bir yakınlaşma kolay olmasa gerek.

Ayrıca okuyucuda şöyle bir izlenim uyanıyor. Sanki bu tezlerdeki görüşler ilk kez burada öne sürülüyor. Oysa bunların birçoğu daha önce başkalarınca dile getirilmiştir. Örneğin demokrasi konusundaki görüşler liberal kaynaklıdır. Liberaller nerede haklıydılar, nerede haksız?

Sosyalizmin bir demokrasi teorisi hiçbir zaman olmamıştır. Sosyal demokratların da olmamıştır. Sosyal demokratların demokrasi görüşleri de liberallerden alınmıştır. Bu hak teslim edilmeli, liberalizm de olumlu değerlendirilmelidir.

Marksizmin bütünsel eleştirileri de yapılmıştır. Örneğin Popper'i mutlaka incelemek gerekir. Karl Popper daha 1943 de ciddi eleştiriler ortaya koymuştur.

Ayrıca komünistler marksizm adına ölen, asılan binlerce insanın sorumluluğunu da taşımalı ve bu ortaya konmalıdır.

Marksizmde sivil topluma karşı düşmanca bir bakış vardır. Sivil toplum burjuvazinin alanı kabul edilir. Marksizmde devletçi, merkezci bir felsefe hakimdir. Bence Lenin, Stalin doğru, gerçek marksistlerdi.

Bence marksizmi yenilemeye çalışmak boş bir uğraştır. Marks'ı büyük bir düşünür olarak ele almak yeterlidir.

Şimdi sosyalizmin özyönetimci, ademi merkeziyetçi geleneklerine geri dönmek lazım. Batı Avrupa'da da denendiği gibi, siyasi liberalizm ile özyönetimci sosyalizm bir sentezine yönelmek lazım.

Solda esas kavga devletiçilik ile sivil toplumcu, özgürlükçü sol arasındadır. Bence TBKP'de de, SHP'de de hem devletçi sol, hem özgürlükçü sol kesimler vardır. Bir yenilenme, birleşme ancak her iki tarafta özgürlükçü sol kesimlerin yakınlaşması ile özgürlükçü sivil toplumcular arasında olabilir."

Son konuşmacı Hüseyin Ergün tezlerle ilişkin özetle şunları söyledi:

"Tezleri okuyunca insan, "TBKP'lilerin başına taş mı düştü?" diye düşünüyor. Sovyetler'deki değişikliklere bunu bağlayanlar var. Şu kadarıyla doğru, eğer Sovyetler'deki değişim olmasaydı, TKP'de de herhalde bu görüşleri savunanlar dışlanırdı. Şimdi Gorbaçov sonrası dönem sayesinde bu sağlandı, artık dinden imandan çıkma korkusu yok, özgürce tartışılabiliyor. Ama bu dini imanı tamamen terk etmeyi gerektirmiyor. Ben böyle bir savrulma olmasın diye uyarmak istiyorum.

Parti olayı bir bilim olayı değil, bir ideoloji olayı. Parti onun için yanlış yapar. Mutlak doğruyu yapacak parti olmaz, bilimsel parti olmaz.

Reel sosyalizm bence çok kötü bir şey değil. Olmasaydı dünya bugün daha karanlık olurdu. Oradaki asma kesme olayları ile teoriyi ayırmak gerekir.

Jakoben gerçekleştirmeler, Fransız Devrimi, Ekim Devrimi, Kemalizm, hepsi Jakoben'dir. Yığınların aydınlanması yetersiz olunca ister istemez küçük grup öncülük yapıyor. Lenin'in jakobenizmi Sovyet toplumunu hızlandırdı. Yani bazı araçlar bazen geçerlidir, bazen geçersiz. Örneğin geri ülkede merkezi plan şarttır. Tarih zülme rağmen ilerleme tarihidir, Stalin'in yerine başkasıda olsaydı aynı şeyleri yapardı.

Bence Fransız Devrimi özgürlüğe ne kadar leke sürdüyse, Sovyet Devrimi de sosyalizme o kadar leke sürmüştür.

Tezlere gelince, çok cesaretli, saygıdeğer, ama tehlikeli, savrulma tehlikesi var.

Sosyalizm değerler sistemi değil, bilimsel bir şeydir.

Tezlerde çağdaş dünya ütopik, olduğundan daha iyi gibi gösteriliyor. Bence bilim-üretim ilişkisi değişmiş değil. Mülkiyet yaygınlaşıyor denilince, özel mülkiyeti haklı görmek gerekmez mi?

Fransız ve Ekim Devrimi gibi büyük kopuşlar olmayacak deniyor, bu nereden belli? Modern dünyanın insanı gerçekten şiddeti rededIyor mu?

Doğu Avrupa'da yönetimde burjuva partileri olsa, halkı ezer geçerlerdi. O nedenle Doğu rejimlerini halk yıktı demek ne kadar doğrudur?

İnsan-doğa uyumu aranıyor, ama unutmayalım az gelişmiş ülkedeyiz, çok fazla çevreci olursak aç kalırız.

Kemalizm yanlıştı, ama antikemalist olmak da doğru değil. Hala birçok ilerici kemalizme bağlı, kemalizm eleştirisi anti-kemalist bir söyleme dönüşmemeli.

Tezler, sosyalizmi bilimsel bir şey olarak değil, eşitlik temelinde bir din gibi ele alıyor.

En önemlisi, tezlerde ekonomi yok. İşin temeli bu oysa. Sovyetlerde ekonomide verimliliği sağlayamadıkları için bu gelişmeler oldu.

Çoğulcu parti fikrine yabancıyım, buna ancak katlanılır, partide fikir birliği olmalıdır. Parti zaten kesim, farklı olan demektir? Farklı olan ayrı parti kurabilir. Herkesin istediği şeyi yaptığı bir parti olmaz.

Ben geçmişte olanları mahkum etmemek gerektiği, tarihselliği içinde değerlendirmek gerektiğini söylüyorum. Bugün için ise ben de, demokratik özgürlükçü bir yaklaşımı savunuyorum.